

СУБ'ЄКТИ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Данилович Олена Тарасівна

аспірантка кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Ємельянов Олександр Юрійович

д-р. екон. наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Будь-яке підприємство характеризується різними видами його економічного потенціалу [1]. Зокрема, слід виділити маркетинговий [2], збутовий [3–5], виробничий [6, 7] та інші складники сукупного економічного потенціалу суб'єктів господарювання. Також важливим його видом є потенціал ресурсозбереження [8–10], реалізація якого відображається у ресурсозберігаючій моделі розвитку підприємств [11–14] та у технологічних змінах, що відбуваються [15–19]. Зокрема, суттєве значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємств має впровадження на них енергозберігаючих проєктів [20]. Проте, на шляху до такого впровадження постають різноманітні бар'єри, зокрема економічні [21–27].

Подоланню перешкод, що постають на шляху до реалізації енергозберігаючих та інших інноваційних проєктів підприємств, сприятиме залучення з цією метою суб'єктів інноваційної інфраструктури. Цих суб'єктів існує досить багато; їх можна поділити за низкою ознак, зокрема:

1) за результатами діяльності (суб'єкти, які: надають послуги (виконують роботи); надають ресурси; здійснюють обидва види діяльності);

2) за стадіями інноваційного процесу (суб'єкти, які провадять діяльність на стадії: зародження ідей стосовно певного нововведення; досліджень та розробок; пусконаладжувальних робіт; виробництва продукції; завершення інноваційного процесу);

3) за відношенням до конкретного учасника інноваційного процесу (суб'єкти, які мають безпосереднє відношення до конкретного учасника інноваційного процесу; суб'єкти, які мають опосередковане відношення до конкретного учасника інноваційного процесу);

4) за характером діяльності (суб'єкти, які здійснюють: виробничу діяльність; науково-технічну діяльність; торгівельну діяльність; маркетингову діяльність; консалтингову діяльність; інші види діяльності);

5) за місцем в інноваційній системі держави (інститути розробки і реалізації державної політики у сфері інноваційного розвитку економіки, інститути створення та розповсюдження знань і технологій, інститути інфраструктурного обслуговування інноваційних проєктів, інтегровані бізнес-структури інноваційного процесу, ринкові інститути комерціалізації інноваційних продуктів та послуг).

При цьому формування інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу на підприємстві потребує виконання такої послідовності дій: 1) збір інформації про потенційних суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу; 2) визначення переліку параметрів діяльності кожного з потенційних суб'єктів інфраструктурного забезпечення (до цих параметрів,

насамперед, належать такі: види результатів діяльності, обсяги діяльності за її видами, якісні параметри результатів діяльності, терміни надання результатів діяльності, рівень ризику та інші параметри); 3) оптимізація кожного з параметрів діяльності кожного з потенційних суб'єктів інфраструктурного забезпечення; 4) оцінювання очікуваного економічного ефекту, який одержить підприємство від взаємодії з кожним з потенційних суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу; 5) оцінювання економічної доцільності укладання договорів про співпрацю з кожним з потенційних суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу; 6) відбір тих суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу, укладання договорів про співпрацю з якими є доцільним; 7) укладання договорів про співпрацю з відібраними суб'єктами інфраструктурного забезпечення інноваційного процесу; 8) оцінювання впливу взаємодії підприємства з відібраними суб'єктами інфраструктурного забезпечення на результати діяльності цього підприємства.

Реалізація описаної послідовності дій надасть можливість підвищити ефективність перебігу інноваційних процесів на підприємствах.

Список використаних джерел:

1. Лесик, Л. І. (2013). Типологія видів і чинників формування економічного потенціалу підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*, (23), 271–278.
2. Мороз, Л. А. & Лебідь, Т. В. (2009). Стратегічний аналіз маркетингового потенціалу підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Логістика»*, (649), 214–219.
3. Висоцький, А. Л. (2014). Сутність та особливості збутового потенціалу як складової частини сукупного економічного потенціалу підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, (24.8), 225–233.
4. Висоцький, А. Л. (2014). Види, чинники та об'єкти управління збутовим потенціалом машинобудівного підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*, (24.7), 315–323.
5. Ємельянов О. Ю., Висоцький, А. Л. & Петрушка, Т. О. (2016). Діагностування достатності обсягів збутової діяльності промислових підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, (26.6), 102–108.
6. Ємельянов, О. Ю., Петрушка, Т. О. & Висоцький, А. Л. (2013). Діагностика ресурсного забезпечення як чинника формування виробничо-збутового потенціалу підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, (23.4), 128–135.
7. Emelyanov, A., Kurylo, O. & Vysotskij, A. (2013). Structuring expenses of industrial enterprises in the evaluation process of its production and sales potential. *Ekontechmod. An international quarterly journal*, (4), 11–17.
8. Баландіна, І. С. (2011). Принципи формування потенціалу ресурсозбереження на підприємствах у сучасних умовах. *Бізнес Інформ*, (11), 141–143.
9. Бурда, В. Є. (2013). Потенціал енергозбереження та напрями використання альтернативних джерел енергії у промисловості. *Економічний часопис – XXI*, (1-2), 45–48.
10. Іваненко, О. В. (2013). Формування потенціалу ресурсозбереження соціально-економічних систем. *Економіка. Фінанси. Право*, (8), 7–10.
11. Некрасова, Л. А. & Хрістова, А. В. (2017). Формування ресурсозберігаючої моделі розвитку підприємства. *Економіка: реалії часу*, (2 (30)), 79–84.
12. Андрусів, У. Я. & Мазур, І. М. (2017). Комплексний підхід до забезпечення раціонального використання енергетичних ресурсів. *Бізнес Інформ*, (1), 44–49.
13. Сотник, І. М. (2010). Економічне стимулювання ресурсозбереження у контексті сталого розвитку України. *Економіст*, (12), 72–75.
14. Emelyanov, O., Petrushka, T., Lesyk, L. & Hryshko, V. (2014) The Impact of the Technological Development Level of Ukrainian Enterprises on the Competitiveness of Their Products. *International Journal of Business, Humanities and Technology*, (4), 129–135.

15. Caliskan, H. K. (2015). Technological change and economic growth. *Procedia Soc. Behav. Sci.*, (195), 649–654.
16. Piva, M. & Vivarelli, M. (2018). Technological change and employment: is Europe ready for the challenge. *Eurasian Bus. Rev.*, (8(1)), 13–32.
17. Sredojecic, D., Cvetanovic, S. & Boskovic, G. (2016). Technological changes in economic growth theory: neoclassical, endogenous, and evolutionary-institutional approach. *Economic Themes*, (54(2)), 177–194.
18. Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Lesyk, R. & Lesyk, L. (2018). Assessment of the technological changes impact on the sustainability of state security system of Ukraine. *Sustainability*, (10(4)), 1186.
19. Емельянов, А. Ю. & Петрушка, Т. А. (2013). Исследование факторов технологического развития предприятий. *Проблемы экономики и менеджмента*, (11), 13–21.
20. Концеба, С. М. & Непочатенко, О. О. (2007). Енергозберігаючі технології в Україні: економічний ефект та перспективи впровадження. *Збірник наукових праць УНУС*, (63), 1–5.
21. Chai, K. H. & Yeo, C. (2012). Overcoming energy efficiency barriers through systems approach – A conceptual framework. *Energy Policy*, (46), 460–472.
22. Chiaroni, D., Chiesa, V., Franzò, S. et al. (2017). Overcoming internal barriers to industrial energy efficiency through energy audit: a case study of a large manufacturing company in the home appliances industry. *Clean Technologies and Environmental Policy*, (19), 1031–1046.
23. Kangas, H. L., Lazarevic, D. & Kivimaa, P. (2018). Technical skills, disinterest and non-functional regulation: Barriers to building energy efficiency in Finland viewed by energy service companies. *Energy Policy*, (114), 63–76.
24. Kostka, G., Moslener, U. & Andreas, J. (2013). Barriers to increasing energy efficiency: Evidence from small-and medium-sized enterprises in China. *Journal of Cleaner Production*, (57), 59–68.
25. Lesynskyi, V., Yemelyanov, O., Zarytska, O., Symak, A. & Petrushka, T. (2020). Development of a toolkit for assessing and overcoming barriers to the implementation of energy saving projects. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, (5(3)), 24–38.
26. Кінаш, І. А. (2015). Бар'єри на шляху впровадження енергоефективності та енергозбереження підприємств. *Сталий розвиток економіки*, (3), 185–189.
27. Севастьянов, Р. В. & Калініна, Я. Ю. (2014). Енергоефективність промислових підприємств України та бар'єри з її впровадження. *Економічний вісник ЗДІА*, (7), 144–154.